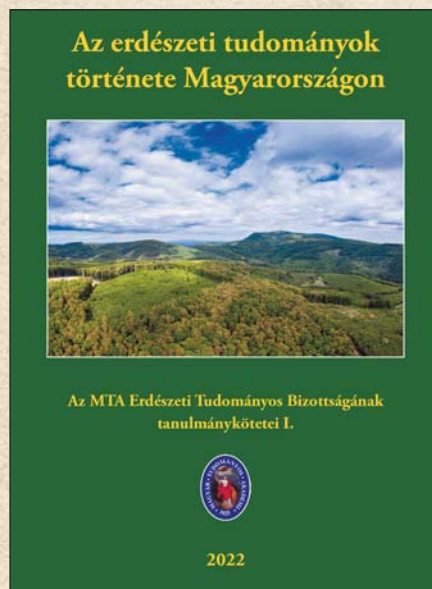

KÖNYVAJÁNLÓ KIÁLTVÁNY – NEM CSAK TUDÓSOKNAK!

Bartha D., Csóka Gy. és Mátyás Cs. (szerk.): Az erdészeti tudományok története Magyarországon. Az MTA Erdészeti Tudományos Bizottságának tanulmánykötete I., Soproni Egyetemi Kiadó, Sopron, 2022.

Erdőgazdálkodóknak, kutatóknak, oktatóknak, diákoknak – akiket kicsit is érdekel a tudatos erdőgazdálkodás, akik elkötelezetten akarják szolgálni a magyar erdőket és színvonalasan akarják szakmájukat gyakorolni, az erdőt fenntartani, védeni, művelni – mindazoknak jó szívvel ajánlom ezt a kiadványt!

Megjelent! Szerezzetek belőle! Vigyék! Olvassátok!

A kétségtelenül „vásáris” ajánlósomat felvállalva hirdetem e könyvet, mert hiszem, hogy nemcsak az erdészeti tudományok művelőinek, hanem „kötelező olvasmányként” az általános erdész műveltség fenntartásához és az erdőgazdálkodás gyakorlásához is fontos és hasznos olvasmány!

Merész és nagyívű kezdeményezés, sok-sok szervezés és komoly teljesítmény vezetett e tanulmánykötet megjelenéséig, mely közel hatvan szerző munkájának eredménye. A kötet az erdészeti kutatás intézményeinek áttekintése után tizenkét „tudományterületre” bontva (erdészeti ökológia, növénytan, nemesítés, erdőművelés, ültetvényes fatermesztés, erdővédelem, -rendezés, erdészeti gépesítés, erdőhasználat, erdőfeltárás, erdészeti hidrológia, valamint erdészeti politika és erdőértékelés) tárgyalja a magyar erdészeti tudományok történetét, jele-

nét, jövőjét. Meghatározó szereplőkről, eredményekről és kudarccokról.

Minden fejezet végén angol nyelvű összefoglaló és kiterjedt, részletes irodalomjegyzék emeli a kiadvány minőségét és használhatóságát. Erdészek, erdészetpolitikusok s mindenki, aki a jövőt formálni, befolyásolni kívánja: *Olvassatok!*

Mert alkalmazkodásunk a változó világunkhoz, erdeink és földi létünk lehetséges leghosszabb fenntartása tudást igényel. E könyv segít – ha jól olvassátok – kísérletezéseink, megfigyeléseink, következtetéseink, tudásunk közkinccsé tételében, segít, hogy ne

feledjük, ismerjük, elismerjük, felhasználjuk és folytassuk elődeink elhivatott erdész szakmai munkáját, hogy tudjuk mi a jelenünk és a jövőnk.

A könyv egy háromrészes sorozat első eleme, amit a vadbiológiai/vadgazdálkodási, illetve a faanyag-tudomány történeti áttekintése fog követni. Elektronikus változata (több más hasznos olvasnivalóval együtt) elérhető és letölthető a következő webcímen: <http://nti.emk.uni-sopron.hu/kiadvanyok>

Köszönet a szerzőknek és a szerkesztőknek! Üdv az író-olvasó Erdésznek!

Wisnovszky Károly
okl. erdőmérnök

A kiemelkedő jelentőségű kiadvány minél szélesebb körű szakmai megismertetése és terjesztése érdekében a következő lapszámokban a kötetben szereplő egyes fejezetek kedvesítő kivonatait tervezzük közreadni, melynek mint egy felvezetőjeként *prof. dr. Bartha Dénes* bevezetőjét és *dr. Csóka György* előszavát jelentetjük meg, remélve ezzel, hogy a fenti recenzióban leírt „kiáltvány” üzenete megértő „fülekre” talál minden magyar erdész szakember, kolléga, egyesületi tagtárs vagy a társtudományok és kapcsolódó gyakorlati szakmák művelői esetében is.

Nagy László főszerkesztő

Beköszöntő

A Magyar Tudományos Akadémia Erdészeti Tudományos Bizottsága három nagy szakterületet (erdészettudomány, faanyagtudomány, vadbiológia) fog át, melyek között szoros kapcsolat fedezhető fel. Ez a három kötetből álló áttekintés – melynek első, a szűkebben vett erdészettudományt taglaló kötetét tartja kezében a tisztelt Olvasó – kísérlet a három szakterület kutatási eredményeinek, sikereinek és kudarcainak, feladatainak áttekintésére múlt-jelen-jövő bontásban.

Tényszerű, forrásjellegű művet kívánunk közreadni, amely a korábbi kutatási eredményeket az eltelt idő távlatából értékeli, áttekinti a jelenlegi helyzetet, illetve egyfajta előrejelítést is megkísérrel az egyes szakterületek várható hazai és nemzetközi tendenciáira vonatkozóan.

A szakterületeken belül az egyes tématerületek esetében általános sajátosság az, hogy a múlttal foglalkozó feje-

zet rész jóval hosszabb, mint a jelent és a jövőt tárgyalók. Ennek oka, hogy különösen az erdészettudomány, de a faanyagtudomány és a vadbiológia egyes tématerületei is évszázados múltra tekintenek vissza. Az is igaz, hogy a régebbi múltból származó eredmények javarészt – nem lebecsülendő – megfigyelésből, összehasonlításból és nem kísérletből, vagy éppen monitoringból származnak. Esetünkben hangoztatni kell még azt is, hogy egy-egy tudományos eredmény olykor hosszú, sok évtizedes, sőt évszázados munkálkodás terméke.

Mivel mindhárom szakterület magának vallja a „*theoria cum praxi*” elvet, ezért a kutatás és az egyes szakmák (erdőgazdálkodás, fafeldolgozás, vadgazdálkodás) között nemcsak szoros kapcsolat van, hanem éles határt sem lehet köztük vonni. Ennek következménye az, hogy bár kutatástörténet megírását céloztuk meg, ez esetenként átcsap szakmatörténetbe. Az is igaz,

hogy a tématerületek csak kis része tekinthető függetlennek, java részük nagyobb tudományterületekből hasadt ki és szakosodott (erdészeti, fa- vagy vad- előtaggal bővült). Ebből fakad a három szakterület összetettsége, bonyolultsága, más társterületekre való utaltsága is.

Ajánljuk ezt az összeállítást a rokon kutatási területen ténykedőknek a köl-

Előszó

Az erdészettudomány – miként maga az erdő is – nagyszámú összetevőből épül fel, így meglehetősen komplex és sokszínű. A teljesség igényével még csak felsorolni is nehéz lenne azokat a tudományágakat – a mikrobiológiától a szociológiáig – amelyek különböző módon és mértékben „részvényesei” ennek a nagy múltú tudományterületnek. Jelen tanulmánykötet tucatnyi főbb – részben jól elkülönülő, máskor egymáshoz sokszálal kötődő – diszciplinát kiemelve igyekszik bemutatni azokat a régre visszanyúló és szerteágazó kutatásokat, amelyek a mai erdészeti tudományok alap- és építőköveit jelentik.

Mi készítet manapság egy kutatót arra, hogy akár több évszázadra is visszatekintve szemezgessen távoli elődei írásai-
ban – amikor ezt sokan felesleges idő-
töltésnek, múltba révedésnek tartják –
ahelyett, hogy a kor elvárásainak és ér-
tékmérőinek megfelelően kizárólag an-
gol nyelvű, nemzetközi visszhangot ki-
váltó közlemények gyártásába fektetné
véges idejét és energiáit?

Egyfajta válasz lehet erre az elődök iránti megbecsülés, tiszteletadás kötelessége. Megérdemlik-e ezt azok, akik pél-

csonosság érdekében, az együttműködés reményében, más, nem rokon szakterületen munkálkodóknak tájékoztatásképpen, esetleges együttműködés lehetőségeként, a jövő kutatóinak (egyetemi és PhD-hallgatóknak) ösztönzéseként, forrásmunkaként, a szakmai döntéshozóknak befolyásolásképpen, a gyakorlati szakembereknek tájékoztatás és együttműködés érdeké-

ben, továbbá a laikusoknak figyelemfelhívásképpen, az erdészettudomány, a faanyagtudomány és a vadbiológia megismertetése és elismertetése érdekében, s végül magunknak tükörként, a saját berkeken belüli potenciális együttműködés lehetőségeként.

Prof. dr. Bartha Dénes elnök

MTA Erdészeti Tudományos

Bizottság

dául a trianoni sokk után nemcsak, hogy nem hagyták elporladni az erdészeti kutatást és az oktatást, hanem a lehetőségek végső határáig elmenve tartották életben és fejlesztették azokat? Vagy éppen, akik az 1950-es évek politikai légkörében tisztességgel, elhivatottsággal, az erdők iránti elkötelezettséggel, optimálisnak korántsem mondható körülmények között végezték kutatómunkájukat? A válasz aligha lehet más, mint igen.

Manapság időnként elhisszük, hogy az interneten minden információ fellelhető, ami pedig nincs ott, azzal nem is nagyon kell foglalkozni. Szakdolgozatokat vagy akár PhD értekezéseket olvasva gyakran válik nyilvánvalóvá ezen hozzáállás hibás volta. A kötetben összegyűjtött tanulmányok jelentős segítségül szolgálhatnak a fiatal kutatói generációnak, akik súlyos hibát követnének el azzal, ha nem érdeklődének kellőképpen saját szakterületük néhai művelőivel, illetve azok munkájával, eredményeivel kapcsolatban.

A harmadik érv pedig az az intellektuális öröm, élmény lehet, amit a régi könyvek, folyóiratok böngészése jelenthet, és kell is, hogy jelentsen egy kutató számára. Az adott kor problémáinak megismerése, az írások nyelvezete, a szerzők gondolkodásmódja, problémafelvetései és következtetései egyidejűleg élvezetesek és tanulságosak is.

Ha az olvasók számára ezek a tanulmányok csak közelítőleg annyi tudást, tanulságot hordoznak, mint a szerzők és a szerkesztők számára, akkor reményeink szerint munkánk nem volt és nem is lesz hiábavaló.

Dr. Csóka György alelnök

MTA Erdészeti Tudományos Bizottság

